

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cl. Viri Valerii Andreae Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXIII. De Præsumptionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62934)

testes instrumento inscripti mortui
 sint: quamvis communius receptum
 sit. duos sufficere fide dignos & omni
 exceptione majores. II. Si ab uno co-
 demq; contraria instrumenta fuerint
 producta, quod ea producenti impu-
 tandum. Quod si à diversis diversa pro-
 ducantur instrumenta, æstimabit ju-
 dex, cui standum putet. III. Si rasuram
 habeat instrumentum alicujus voca-
 buli, vel syllabæ, quæ rei mutet sub-
 stantiam. Secus, si sensum instrumenti
 rasura non mutet. IV. Si probetur con-
 fectum ab alio Notario, quàm qui in-
 strumento subscripsit.

crilo. &
 15. Gl. 46
 Dd. h. t.
 c. impu-
 tari 13.
 h. t. d. c.
 13. & ibi
 Doct.
 c. 6. vers.
 instru-
 mentum
 h. t. c. 3.
 eod. di-
 vers.
 instrum.

De Præsumptionibus.

TIT. XXIII.

Continent & probationem aliquam in-
 dicia & argumenta, fidemq; faciunt
 modò plenam, modò semiplenam,
 & interdum alias præsumptiones
 adjuvant.

Quid est Præsumptio?

Est coniectura probabilis, ex certo
 aliquo signo proveniens, ad ad-
 struendam rei dubiæ fidem. Vel, est
 anticipi-

*Menocho,
de præf.
lib. 1. qu.
7. nu. 4.*

anticipata de re dubia opinio, ex argu-
mentis, iudiciis & conjecturis, per
vias rerum circumstantias plerumque
evenientibus, sumpta.

Quotuplex est?

I. Præsumptio alia est hominis, alia
legis. Præsumptio hominis est con-
jectura, quam facit homo, ex facti qua-
ratibus & circumstantiis aliquid con-
jiciendo, & adsumendo pro vero, si
nec aliud demonstratur ac doceatur.
Præsumptio legis est, quando ipsa
aliquid conicit & pro vero adsumit
donec contrarium proberetur.

II. Rursus, præsumptio legis vel
necessaria; vel probabilis. Necessaria
(quæ & violenta, & vehemens & vehe-
mentissima (subinde dicitur) est, quæ
signis certis & necessariis oritur. Vel
dispositio legis aliquid præsumentis
& super præsumpto tanquam sibi com-
peto statuentis. Hanc vocant præ-
sumptionem iuris & de iure. Unde qui
semel declaratus est peierasse, eum præ-
sumit canon seu lex semper in postu-
rum peieraturum, idque præsumptio
de iuris & de iure quæ probationem
contrarium non admittit, Præsumptio
proba-

probabilis est, quæ ex signis probabili-
 bus colligitur: eique propriè præsump-
 tionis vocabulum competit & dicitur
 præsumptio juris, qua scil. jus in dubio
 aliquid præsumit, sed tamen non sta-
 ruit in illo jus, id est non habet hoc
 pro jure & indubitato. Sic qui ignorat
 res alterius, præsumptione juris juva-
 tur, nisi probetur scire. Sic pro eo, qui
 & instrumenta, stat juris præsumptio,
 quam sequetur Judex, nisi contrarium
 probetur.

*c. 47. de
 R. l. in 6.*

De Jurejurando

TIT. XXIV.

Est denique modus probandi, qui fit
 per delationem aut relationem juris-
 jurandi, sive ex pactioe ipsorum
 litigatorum, sive auctoritate judicis
 deferatur; maximumque remedium
 expediendarum litium est jurisju-
 randi religio.

*l. 1. D. de
 jurejur.*

Quid est jurisjurandum?

Est invocatio divini Numinis in te-
 stimonium, sive promittendo ali-
 quid